

REKENKAMER HARDENBERG

Aan: de gemeenteraad Hardenberg

Kopie:

College van burgemeester en wethouders
CMT/gemeentesecretaris/concerncontroller
B.V. Samen Doen Hardenberg/directie

Bezoekadres
Stephanuspark 1
7772 HZ Hardenberg

Postbus 500
7770 BA Hardenberg

Telefoon 14 0523
www.hardenberg.nl

Datum	3 maart 2026
Uw kenmerk	
Contactpersoon	Hanneke Kuik - Posthuma
Zaaknummer	1169605

Onderwerp Startbericht DoeMee-onderzoek 2026: Zorgfraude

Beste raadsleden,

Graag informeren wij u over onze deelname aan het landelijke DoeMee-onderzoek 2026 naar de aanpak van zorgfraude. Het DoeMee-onderzoek is een initiatief van de Vereniging van Rekenkamers, waarbij meerdere lokale rekenkamers gezamenlijk deelnemen aan één onderzoekstraject naar een gemeenschappelijk onderwerp. De aanleiding voor de Vereniging van Rekenkamers om te kiezen voor een onderzoek naar de aanpak van zorgfraude is dat zorgfraude een veelzijdig en ernstig probleem is, variërend van administratieve fouten tot zware criminele opzet. Het raakt kwetsbare inwoners direct en zet de betaalbaarheid van ons zorgstelsel onder druk. Het effectief aanpakken hiervan is complex en vereist een constante balans tussen het waarborgen van zorgkwaliteit en het handhaven van rechtmatigheid.

Het onderzoek wordt uitgevoerd door onderzoeksbureau BMC. Voor een gedetailleerde beschrijving van het onderzoek verwijzen wij u graag naar het bijgevoegde *Plan van aanpak DoeMee-onderzoek 2026 Zorgfraude*, dat u als bijlage bij deze brief vindt.

De centrale vragen en deelvragen

Het onderzoek richt zich op de gemeentelijke weerbaarheid tegen fraude binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet, waarbij gekeken wordt naar de *redelijkerwijs te verwachten* effecten van maatregelen die zorgfraude preventief en repressief aanpakken.

De **hoofdvragen** zijn als volgt geformuleerd:

- Hoe weerbaar zijn gemeenten en samenwerkingsverbanden tegen zorgfraude binnen de Wmo en de Jeugdwet?
- Welke aanpak en maatregelen nemen gemeenten om zorgfraude tegen te gaan, zowel preventief als repressief, en wat zijn de redelijkerwijs te verwachten effecten hiervan?

Om deze hoofdvragen te beantwoorden, staan de volgende **deelvragen** centraal:

1. Wat is bekend over de redelijkerwijs te verwachten effecten van maatregelen om zorgfraude tegen te gaan?
2. Welke maatregelen nemen gemeenten (individueel of regionaal)?
3. In welke mate werken gemeenten samen om zorgfraude in het brede stelsel van de Jeugdwet en Wmo tegen te gaan?
4. Welke aanbevelingen vloeien voort uit de inzichten over effecten, genomen maatregelen en samenwerking binnen het stelsel?

Samenvatting van de onderzoeksaanpak

De onderzoeksaanpak is gefaseerd opgebouwd. Allereerst bestuderen de onderzoekers literatuur en raadplegen zij een expertpanel om in kaart te brengen welke preventieve en repressieve maatregelen gemeenten theoretisch kunnen inzetten. Dit resulteert in een lijst met mogelijke maatregelen en een inschatting van de redelijkerwijs te verwachten effecten daarvan.

Daarna start het veldonderzoek om inzichtelijk te maken welke maatregelen gemeenten op papier en in de praktijk inzetten, al dan niet binnen samenwerkingsverbanden. Dit gebeurt in twee stappen: 1) via een documentenstudie van door de gemeente aan te leveren documenten 2) via een door de gemeente in te vullen vragenlijst. De uitkomsten voor onze gemeente worden door BMC vastgelegd in een specifieke lokale 'nota van bevindingen'. Vervolgens worden alle lokale uitkomsten geanalyseerd om tot een landelijk overkoepelend eindrapport te komen.

Wat verwachten wij van de ambtelijke organisatie en wanneer?

Om de administratieve belasting voor uw organisatie zo laag mogelijk te houden, is de benodigde inzet beperkt tot een aantal specifieke momenten:

- **Mei t/m september 2026 Veldonderzoek:** Wij zullen u begin mei vragen om documenten aan te leveren die inzicht geven in het theoretische beleid, de daadwerkelijke uitvoering van maatregelen en eventuele samenwerkingsverbanden. Daarnaast ontvangt de concerncontroller medio augustus, nadat de documenten aangeleverd en geanalyseerd zijn, een digitale, gestructureerde vragenlijst voor verificatie en verdieping. Het is de bedoeling dat de concerncontroller deze samen met zelf te bepalen relevante collega's invult.

- **November 2026 Ambtelijk wederhoor:** De concept nota van bevindingen over onze gemeente wordt aan u voorgelegd. U krijgt hierbij de mogelijkheid om het rapport te controleren op feitelijke onjuistheden.
- **Na januari 2027 Bestuurlijk wederhoor:** Na afronding van de definitieve bevindingen en het opstellen van de bestuurlijke nota door de rekenkamer, wordt het college van burgemeester en wethouders gevraagd om een formele bestuurlijke reactie op de conclusies en aanbevelingen.

Heeft u vragen?

Wij vertrouwen erop u hiermee, en met het bijgevoegde plan van aanpak, voor nu voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u in de tussentijd vragen hebben, dan kunt u uiteraard contact met ons opnemen (rekenkamer@hardenberg.nl) of telefonisch op 06 42891160.

Met vriendelijke groet,
namens de rekenkamer van de gemeente Hardenberg,

Harriët Gerrits, voorzitter.